

Kulturdepartementet
Enheten för diskrimineringsfrågor
103 33 Stockholm

Bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87)

Ert dnr Ku2016/02814/DISK

Kammarrätten har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på förslaget.

Inrättande av ett domstolsliknande organ som prövar diskrimineringsstvister (kap. 10-11)

Kammarrätten har vid sin granskning haft som utgångspunkt att det bör finnas starka skäl för att skapa nämnder utanför det ordinarie domstolsförfarandet.

De skäl som framförs i utredningen för att inrätta en särskild diskrimineringsnämnd är i huvudsak effektivitetsskäl, d.v.s. att en nämnd skulle kunna tillhandahålla ett enkelt billigt och snabbt förfarande för prövning och för att som utredningen uttrycker det ”ge fler diskriminerade möjlighet att få upprättelse”. Utredningen har däremot, enligt kammarrättens uppfattning, inte i tillräcklig utsträckning beaktat motpartens intresse av en rättssäker prövning i diskrimineringsstvister. Rättsäkerheten för motparten i nämndförfarandet framstår i förslaget som oklar. Enligt utredningens förslag ska förfarandet i nämnden vara skriftligt. Det är enligt kammarrättens uppfattning oklart vem som avgör huruvida muntlig bevisning behövs och på vilket sätt denna fråga ska avgöras. Ska t.ex. skriftliga vittnesutsagor få förekomma? Kommer det att krävas att båda parter säga OK till skriftligt förfarande för att nämnden ska kunna hantera ärendet? Även om nämndens avgöranden inte kommer att vara bindande så kan de förväntas få sådan medial uppmärksamhet att de kan få stora konsekvenser för motparten, vilket också talar för en rättssäker prövning i nämnden för båda parter. Därtill kommer att kammarrätten anser att parallella system för prövning av diskrimineringsstvister skulle medföra en stor risk för skillnad i praxisutvecklingen mellan nämnden och domstolarna.

Sammantaget anser kammarrätten att det redovisade förslaget om en diskrimineringsnämnd inte bör genomföras.

Bevisbörderegler (kap. 15)

Utredningen föreslår en ändring av den språkliga lydelsen av bevisbörderegeln i diskrimineringslagen och motsvarande bestämmelser i föräldraledighetslagen, skollagen och lagen om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden. Enligt betänkandet avses ingen ändring i sak utan endast ett förtydligande. De föreslagna ändringarna riskerar dock att uppfattas som ändringar i sak. Kammarrätten anser att det är tveksamt om ett förtydligande är behövligt och om ett sådant ska göras bör det medföra en klar förbättring i förhållande till dagens lydelse.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättspresidenten Monica Dahlbom, kammarrättslagmannen Håkan Löfgren samt adjungerade ledamoten Sebastian Nilhammer.

Monica Dahlbom

Håkan Löfgren

Sebastian Nilhammer